

Biotheek Netknipsels #156 – 4 mei 2006

Er is momenteel heel wat te doen rond functionele voeding. De Biotheek ging voor jou op pad en vroeg twee specialisten naar hun mening. En hoe functioneel (lees: voedzaam) is biologische voeding, wilden we weten. Ze zijn (had je het anders verwacht?) heel voorzichtig, want onderzoek ter zake staat nog in de kinderschoenen. Een pleidooi voor meer 'biologisch' onderzoek!

Hartelijke groet,

Petra Tas
Projectcoördinator de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Voedingsexperts over functionele voeding:
30 voedingsexperts beoordelen functionele voeding
Origin'O : Modernisatie concept voor verouderde voedingswinkels in België
Bioweek speurt naar exploratieve genotzoeker
Jongeren en duurzame ontwikkeling...een moeilijke combinatie ?
Uw bioagenda deze maand

INTERNATIONAAL

Europa - Cijfermateriaal biologische landbouw
Europa - Green Week 2006 - Biodiversity is life - conference programme
Europa - OGM : La commission propose davantage de rigueur scientifique
Europa - Produits de forêt tropicale certifiés pour les soins de beauté bio
Europa/NL - Andere EU-landen geven meer steun aan primaire biologische sector
NL - Biologisch onderzoek naar plantaardige alternatieven voor antibiotica
NL - Biologische leerwerkboerderij levert eerste gediplomeerden af
NL - Prijsexperiment van start
NL - Prijzenslag biologisch op komst?
NL - Natuurwinkels ontkennen prijzenslag
NL - Biemelk en -gehakt in de aanbieding
NL - Subsidie voor biologische certificering
NL - 'Biologische sector veronachtzaamt kwaliteitsimago'
FR - AMPHORE : 10ème édition du concours national
D - Biologische landbouw is actieve klimaatbescherming
Oostenrijk - Oostenrijk verbiedt transgeen koolzaad
Oostenrijk - Demeter: l'union autrichienne décide des directives pour le vin
IT - Ouverture du premier supermarché Naturasi dans le midi
Bosnië-Herzegovina - Biologisch aardbeienproject creëert werkgelegenheid in Bosnië
ES - Les surfaces bio se multiplient
ES - Projet de loi pour l'agriculture bio au pays basque
VS - La plus grande entreprise d'aliments naturelle au monde
Afrique - une meilleure organisation du bio
Indië - Biologisch katoen presteert beter dan BT-katoen

NATIONAAL

Voedingsexperts over functionele voeding:

“Evenwichtig en gevarieerd eten krijgt voorrang”

Ontbijtgranen met extra mineralen, fruitsappen met toegevoegde vitaminen, yoghurt met actieve bifidus, cholesterolverlagende margarines... overspoelen onder de noemer van ‘functionele voedingsmiddelen’ de supermarktrekken. Zijn de gezondheidsvoordelen van deze voedingsproducten bewezen? En hoe zit het met de biovoeding? Kan die ook functioneel zijn?

In opdracht van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA) bracht het consortium Food2Know (UGent) - Flanders' FOOD het domein van de functionele voeding in Vlaanderen in kaart. Een van de conclusies van het onderzoek luidt dat er geen algemeen aanvaarde definitie van functionele voeding bestaat. Een mogelijke definitie voor een functioneel voedingsproduct is “een voedingsmiddel met een gezondheidseffect dat de voedingswaarde overstijgt”. Dat effect wordt veroorzaakt door de aanwezigheid van zogenaamde micronutriënten. Die zijn ofwel op natuurlijke wijze aanwezig in het voedingsmiddel, ofwel worden ze tijdens het productieproces toegevoegd. De gangbare voedingsindustrie is geneigd om de term “functionele voedingsmiddelen” alleen te hanteren voor de tweede groep, namelijk de voedingsmiddelen waaraan een extra ingrediënt is toegevoegd dat een gezondheidsbonus belooft. Prof. Greet Vansant van de K.U.Leuven pleit voor een ruimere interpretatie: “Als je de definitie breed bekijkt, is zowat alle voeding functioneel. Een sinaasappel bevat vitamine C, een antioxidans, en is dus in principe ook een functioneel voedingsmiddel. Ik denk dat beide groepen aan bod moeten komen, zowel de voedingsmiddelen die door toevoeging een verhoogd gehalte van bepaalde gezondheidsbevorderende stoffen bevatten, als de normale voedingsmiddelen die van nature uit rijk zijn aan die stoffen.”

Geen algemene regel

De voedingsexperts die in het kader van het viWTA-onderzoek ondervraagd werden, benadrukken het verschil tussen functionele levensmiddelen en nutrijnen. “Functionele voeding moet bovenal voeding blijven en moet haar effecten aantonen in normaal ingenomen hoeveelheden”, stelt prof. John Van Camp van de Universiteit Gent. “Functionele levensmiddelen zijn dus niet hetzelfde als nutrijnen: die zijn afgeleid van levensmiddelen en worden ingenomen in de vorm van poeders, pillen, tabletten of druppels.”

Zijn de gezondheidsbeweringen die voedingsfabrikanten claimen voor voedingsmiddelen waaraan ze extra gezondheidsbevorderende stoffen toevoegen terecht? De wetenschappers zijn sceptisch, zo blijkt uit een reactie van prof. Theo Niewold van de K.U.Leuven. “Sluitende wetenschappelijke bewijzen over het effect van die stoffen op de gezondheid van de consument, ontbreken. Bij gezonde mensen hebben ze geen of weinig effect, bij sommige doelgroepen misschien wel. Daarom vind ik dat de aandacht in de eerste plaats moet gaan naar evenwichtig eten en voldoende bewegen, en daarnaast naar meer onderzoek.”

Hilde De Geeter van het Nutrition Information Center (NICE) is dezelfde mening toegedaan: “In onze communicatie over voeding leggen we uitdrukkelijk de nadruk op evenwichtig en gevarieerd eten. We gaan ervan uit dat wie evenwichtig en gevarieerd eet, dus met zeker voldoende fruit, groenten, zuivel en graanproducten, in al zijn of haar behoeftes kan voldoen. Functionele voeding kan een evenwichtige voeding niet vervangen, ook al kan het voor sommige kwetsbare groepen soms nuttig zijn om aangerijkte producten te gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan zwangere vrouwen, baby's en hoogbejaarden. Die hebben het moeilijk om in bepaalde behoeftes te voorzien. Voor die groepen kan functionele voeding nuttig zijn, maar het is geen algemene regel.”

Biovoeding streepje voor?

Producten afkomstig van de biologische landbouw worden zo zuiver mogelijk aan de consument aangeboden, wat gezondheidswinst kan opleveren. Volgens sommige studies zou biomelk bijvoorbeeld meer omega 3 bevatten dan gangbare melk. Is biologische voeding daardoor 'functioneler' dan gangbare voeding? Prof. Vansant: "Ik heb geen idee hoe stabiel de analysecijfers zijn. Naar mijn gevoel zijn de gehaltes gezondheidsbevorderende stoffen in biovoeding heel variabel, waardoor het heel moeilijk is om daar vaste claims aan te verbinden. Wil je ergens een claim op een stof zetten, dan moet je de garantie hebben dat er continu een bepaald gehalte van die stof in het voedingsmiddel aanwezig is."

"Op dit ogenblik zijn er onvoldoende wetenschappelijke bewijzen om te stellen dat biologische voeding 'functioneler' is dan gangbare voeding", vult Hilde De Geeter aan, "maar dat wil niet zeggen dat die er in de toekomst misschien niet zouden komen. Er zijn onderzoeken die erop wijzen dat er misschien een gezondheidsvoordeel is, maar onze belangrijkste boodschap voor de consumenten blijft dat ze evenwichtig en gevarieerd moeten eten. Dat kan zowel biologisch als conventioneel, op voorwaarde dat de actieve voedingsdriehoek gerespecteerd wordt. Ik stel vast dat er in de biologische voedingssector veel producten op basis van volkorengranen worden verhandeld. Dat is een goede zaak voor de consument: volkorenbrood, volkorenrijst en volkorenpasta genieten vanuit gezondheidsstandpunt onze voorkeur op hun 'witte' tegenhangers."

Frederika Hostens voor de Biotheek, in samenwerking met Probila.

Bron: Biotheek.be, 04/05/2006

30 voedingsexperts beoordelen functionele voeding

Van 1998 tot 2003 groeide de wereldmarkt van de functionele levensmiddelen met 64 procent. Bovendien zijn marktvoorspellingen rond functionele, biologische en calorieverlagende producten zeer optimistisch. In een rapport van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek plaatsen 30 voedingsexperts een aantal kanttekeningen bij functionele voeding.

De voedingsdeskundigen verkiezen een evenwichtige voeding en een gezonde levensstijl boven functionele voeding. Bovendien hebben gezonde mensen strikt genomen geen behoefte aan levensmiddelen met een bijkomende functionaliteit en zijn de huidige gezondheidsclaims nog onvoldoende wetenschappelijk bewezen. Een bewering als "voor een evenwichtige darmflora" kan moeilijk gecontroleerd worden aangezien de samenstelling van de darmflora grotendeels onbekend is. Sommige experts beweren dan ook dat de beweringen vaak een mix zijn van marketing en wetenschap.

Het rapport stelt zich ook vragen bij de gezondheidsrisico's van functionele voeding. Wanneer producten verrijkt worden met bepaalde stoffen, kunnen consumenten blootgesteld worden aan aanzienlijk hoge doseringen. Als functionele voeding wordt gebruikt in combinatie met geneesmiddelen, kan dit bovendien leiden tot ongekennde wisselwerkingen.

De experts zijn dan ook van oordeel dat er voor de overheid een belangrijke taak is weggelegd voor het opstellen van beleidsmaatregelen en toegankelijke toelatingsprocedures en het streng toezien op de correctheid van beweringen. Dit kan gebeuren door een onafhankelijk adviesorgaan van wetenschappers. Andere experts stellen voor om bij de farmaceutische industrie te rade te gaan voor het wetenschappelijk onderbouwen van claims.

Om te voorkomen dat enkel de hogere bevolkingsklassen kunnen genieten van de voordelen van functionele voeding, rijst de vraag of er een terugbetaling moet ingevoerd worden voor 'extra gezonde' voeding. De grootdistributie en consumentenorganisaties zijn van mening dat deze optie te overwegen is op voorwaarde dat het nut van functionele voeding bewezen is. Ze stellen voor dat

enkel functionele voeding die wordt voorgeschreven door een arts kan terugbetaald worden. De ondervraagde experts staan eerder sceptisch tegenover overheidsingrijpen op dit vlak.

bron: Probila Newsflash, 04/05/2006

Origin'O : Modernisatie concept voor verouderde voedingswinkels in België

Origin'O begon op 24 maart 2006 met de overname van drie bestaande winkels en de opening van een nieuwe biologische supermarkt te Gent in België. Doelstelling: samenwerken met de huidige marktdeelnemers om een modern verkoopconcept voor verse voedingswaren op punt te stellen. Deze samenwerkende benadering zou wel de biologische industrie in België kunnen veranderen.

The basic idea is as impressive as it is simple. The current model of wholefood shops founded 20 - 30 years ago is coming to an end - which is the case in Germany, too. The owners are in their fifties, overworked and wondering how to carry on. There is no prospect of their own children or newcomers to the industry taking over stores that have not been renovated for ages. So many a shop owner is pleased if he can get a modest sum for the stock and the shop fittings.

"For two years we have been working on this concept and getting the details right," declares the 36 year old Yves van Puymbroeck. With management experience in the fashion and textiles industry, he is the **group's coordinator and concept developer**. Six months ago he met up with Frederik Dossche, from the manufacturer of soya products Hobbit (www.hobbit.be), and the charismatic Micheline Dedapper, who has been running a large specialist store (210 m²) in Leuven for the last 25 years. In the meantime, the enterprise was registered under the cover name Craenendonck N.V., which was the name of the street where one of the stores was located. Mr Puymbroeck explains the mystery: "We did not want to reveal the real name of our new stores at the early stage of planning and concept development." But now the veil of secrecy has been lifted and the first new store has been launched. The two wholefood shops that were taken over and the shop belonging to Micheline Dedapper called "Frau Holle" in Leuven are to be re-modelled in the near future so that they will soon be up and running again with the new design. (...)

Lees het volledige artikel op: <http://www.probila-unitrab.be/news.aspx?action=detail&lang=nl&id=13795>

bron: Probila Newsflash, 04/05/2006

Bioweek speurt naar exploratieve genotzoeker

Van 3 tot 11 juni organiseert BioForum de Bioweek 2006. Tijdens die week worden in heel Vlaanderen biomarkten, proeverijen, boerderijbezoeken, fietstochten, festivals en biobabbels georganiseerd. Tijdens een symposium op 9 juni in Antwerpen zal de Amerikaanse socioloog en marktonderzoeker **Paul Ray** zijn concept van de exploratieve genotzoeker uit de doeken doen.

In 2000 publiceerde Paul Ray samen met de psychologe Sherry Ruth Anderson een boek over de manier waarop 50 miljoen Amerikaanse 'cultural creatives' de wereld een ander aanzien geven. De auteurs baseerden hun stellingen op 13 jaar onderzoek waar meer dan 100.000 Amerikanen bij betrokken waren.

Ray en Anderson ontdekten dat er een groep mensen bestaat die veel waarde hecht aan ecologie, vrede, sociale rechtvaardigheid, spiritualiteit en zelfexpressie. Deze generatie is druk met zichzelf bezig, maar wil tegelijkertijd sociale engagementen opnemen. Van zodra ze beseffen hoeveel

mensen deze levensstijl delen, gaat hun impact op de Amerikaanse levensstijl nog groter worden, aldus de onderzoekers.

De 'cultural creatives' groeiden volgens Ray en Anderson enerzijds uit de sociale bewegingen van de jaren zestig en anderzijds uit een aantal eerder spiritueel getinte bewegingen. Al die verschillende bewegingen zouden momenteel convergeren tot die van de exploratieve genotzoeker, een groep mensen die onder meer de biologische landbouw een warm hart toedraagt.

Wie zijn de cultural creatives? zie <http://www.culturalcreatives.org/lifestyles.html>

Wie geïnteresseerd is in het symposium met Paul Ray, vind meer informatie op www.biotheek.be. Inlichtingen en inschrijvingen bij Leen Laenens, leen.laenens@bioforum.be of 03 286 92 62.

Bron: Het Nieuwsblad, 24/04/2006

Jongeren en duurzame ontwikkeling...een moeilijke combinatie ?

Hoe leg je aan jonge mensen uit wat duurzame ontwikkeling is? Of hoe kom je te weten op welke manier je zelf duurzamer kan leven?

Vanaf nu is het kinderspel. Op www.ikverdraaidewereld.be staat een interactieve test waarmee iedereen kan nagaan hoe duurzaam hij of zij bezig is. Via 14 eenvoudige vragen op maat van jongeren krijg je een algemene score en een specifieke score voor je houding op ecologische, economisch en sociaal vlak. Enkele bekende Vlamingen en reeds ruim 1000 jongeren hebben de test gedaan. Tijdens grote zomerevenementen zoals Mano Mundo en het Leuvense Wereldfeest zullen nog velen volgen.

Dit instrument is ontwikkeld met de steun van staatssecretaris voor duurzame ontwikkeling Els Van Weert door IJD (Interdiocesane Jeugddienst Antwerpen) en Ecolife vzw.

Voor meer info: Steven Vromman, coördinator Ecolife vzw, Valkerijgang 26 3000 Leuven
Tel. 016/22.21.03 - Mob. 0486/07.26.06, www.ecolife.be

bron: ecolife, 28/04/2006

Uw bioagenda deze maand

Doorlopend WEKELIJKSE BIOMARKTEN

- zondag, 8.30-12u: **Heist-op-den-Berg**, parking van de Krinkel, Noordstraat 25. Vanaf februari is er terug een ruim aanbod van bio-plantgoed en plantaardappelen.
- woensdag, 9-14u: **Brussel**, het Muntplein.
- vrijdag, 8-13u: **Gent**, Groentenmarkt.
- 1e zondag van de maand, 10-16u: **Antwerpen, Falconplein**.
- 1e vrijdag van de maand, 15-19u: **Antwerpen**, Dageraadplaats.
- vanaf april: 2e vrijdag van de maand, 15-19u: **Mortsel**, bij het stadhuis.
- 3e vrijdag van de maand, 15-19u: **Zwijndrecht**, sportcomplex Fortbaan.

Voor meer agendapunten: www.biotheek.be! Voor de **bioweek**-kalender (van 2 tot 11 juni) kijk je op www.bioweek.be!

INTERNATIONAAL

Europa - Cijfermateriaal biologische landbouw

De resultaten van de FiBL studie van de statistieken over de Europese biologische landbouw zijn nu beschikbaar voor het jaar 2005. De cijfers zijn er zowel voor de Europese Unie als voor Europa. Hoewel er geen cijfermateriaal is voor alle landen, lijkt het er toch op dat het totale areaal aan biologische landbouw is blijven groeien.

Bekijk hier de statistieken: http://www.organic-europe.net/europe_eu/statistics-europe.htm (Let op verschillende tabbladen!)

Bron: FiBL, geknipt uit: Probila Newsflash, 04/05/2006

Europa - Green Week 2006 - Biodiversity is life - conference programme

Biological diversity, or biodiversity, is the rich variety of species, ecosystems and genes that forms the web of life on which we all depend.

Europe hosts a unique set of natural diversity. However, loss of biodiversity has accelerated to an unprecedented level, both in Europe and worldwide. The main causes of biodiversity loss are well known. The principal cause is the destruction, degradation and fragmentation of wildlife habitats. Other pressures include over-exploitation of certain species, the spread of invasive alien species and pollution. These direct pressures reflect a range of underlying driving forces, including demographic changes, economic and sector development, technology and social and cultural factors.

The EU's leaders agreed in 2001 to halt the loss of biodiversity in the EU by 2010 and to restore habitats and natural systems.

The timescale for delivering on this commitment has now reached the halfway mark. However, the decline is continuing and is far from halted. The Green Week 2006 conference programme therefore looks at key aspects of EU biodiversity policy and potential approaches for strengthening cooperation with stakeholders to ensure the 2010 target is reached. The programme is structured around four main strands:

Biodiversity: a global issue
Managing natural resources
Space for nature
Biodiversity and society.

Meer info: <http://europa.eu.int/comm/environment/greenweek/conference.html>

Bron: Europa, april 2006

Europa - OGM : La commission propose davantage de rigueur scientifique

La Commission européenne a présenté le 12 avril dernier des propositions concernant le contrôle des organismes génétiquement modifiés (OGM) avant leur mise en circulation sur les terres européennes. La proposition de la Commission consiste principalement en "une amélioration pratique de la législation européenne" sur les OGM. La nouvelle proposition entend renforcer la cohérence scientifique et la transparence des décisions en la matière. La Commission s'appuie sur la précieuse collaboration de l'Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA), jeune agence européenne créée en 2002 et installée à Parme.

En savoir davantage <http://europa.eu.int/newsletter/index_fr.htm#article-3>

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

Europa - Produits de forêt tropicale certifiés pour les soins de beauté bio

Cosmeticsdesign-europe.com nous informe que la Compagnie Beraca Ingredients a obtenu la certification bio Ecocert pour les ingrédients de ses produits de soin. Beraca, située au Brésil, s'est forgée peu à peu un nom sur le marché international en devenant un des principaux fournisseurs d'ingrédients naturels venus de l'Amazonie. De nombreuses substances utilisées poussent naturellement dans les territoires de la forêt tropicale. Ecocert, situé en France, a bâti sa réputation pendant plus de 15 ans: ses certifications sont désormais reconnues dans plus de 70 pays. Actuellement, les produits Beraca qu'Ecocert a certifiés sont : les huiles d'Açaï, d'Andiroba, de Buriti et de Pracaxi; le beurre de Cupuaçu, de Murumuru et de Ucuuba. Ces produits d'origine naturelle et bio se retrouvent dans les savons, les crèmes hydratantes et les soins capillaires. Plus d'infos <<http://www.cosmeticsdesign-europe.com/news/ng.asp?n=66752-beraca-eurocert-organic-certification>>

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

Europa/NL - Andere EU-landen geven meer steun aan primaire biologische sector

Andere EU-lidstaten geven meer steun aan de biologische primaire sector dan Nederland en stimuleren hiermee het aanbod van biologische producten. In zes Europese landen blijkt dat de omschakelpremie varieert van 154 tot 1.750 euro per hectare per jaar, waarbij vaak verschillende bedragen per sector gelden. Vijf landen kennen een voortzettingssubsidie, variërend van 55 tot 790 euro per hectare per jaar. Certificeringskosten worden niet in alle zes lidstaten vergoed. De bedragen variëren van 360 tot 1020 per bedrijf. Dat schrijft minister Veerman van Landbouw op 27 april in een brief aan de Tweede Kamer.

In zijn brief behandelt Veerman zaken die aan de orde kwamen tijdens het algemene overleg over biologische landbouw in februari van dit jaar en de verschillende toezeggingen die hij daarbij aan de Tweede Kamer deed.

Gezondheidsonderzoek

Met betrekking tot het gezondheidsonderzoek in relatie tot biologische landbouw meldt de minister dat hij de eerste tussentijdse resultaten van het onderzoek in het komend najaar verwacht. Het onderzoek door een consortium van de WUR, TNO, RIKILT en het Louis Bolk Instituut zal pas eind 2007 worden afgerond.

Geen hectaresteen

De 4 miljoen die Veerman heeft vrijgemaakt voor steun aan de primaire sector wordt niet uitgekeerd in de vorm van een hectare steun. De administratieve lasten voor de uitvoering zijn daarbij te hoog. In plaats daarvan krijgen de primaire biologische producenten vanaf 2006 gedurende vijf jaar de certificeringskosten vergoed.

Beëindiging RSBP

Veerman stelt dat de Regeling stimulering biologische productie methode (RSBP) een beperkte rol speelde in het besluit van boeren tot omschakeling. Een onderzoek uit 2004 wees uit dat 4% zonder RSBP niet omgeschakeld zou zijn en 21% waarschijnlijk niet. Banken vonden de bijdrage van de RSBP bij de beoordeling van een kredietaanvraag minder relevant. Wel is het zo dat de meeste omschakelaars de RSBP als een belangrijke steun in de rug hebben ervaren. De RSBP is inmiddels afgeschaft.

Skal

Om voor subsidie in aanmerking te komen moeten boeren zich aansluiten bij de kwaliteitsregeling

biologische landbouw, waarbij de controle op het naleven van de regeling de verantwoordelijkheid is van Skal. Dat schrijft Veerman naar aanleiding van vragen van Wien van den Brink van de LPF over de bijzondere positie van Skal. Het is in principe mogelijk dat er naast Skal nog een andere controle-instantie voor biologische productie wordt aangewezen, mits daarbij de voorschriften van Europese verordeningen worden nageleefd. Veerman acht dat momenteel echter niet opportuun en niet in het belang van de sector in Nederland.

Boeren zijn niet verplicht deel te nemen aan een kwaliteitsregeling. Wanneer ze hun producten als 'biologisch' af willen zetten, dan moeten ze wel deelnemen aan de kwaliteitsregeling voor biologische productie en etikettering.

Bron: Ministerie van LNV, geknipt uit agriholland.nl, 28/04/2006

NL - Biologisch onderzoek naar plantaardige alternatieven voor antibiotica

De biologische veehouderij start onderzoek naar alternatieven voor antibiotica. Bioconnect, het kennisnetwerk van de biologische sector, wil met het onderzoek nagaan of kruiden(mengsels) de dieren gezond houden en kwalen genezen.

Kruiden bevatten veel verschillende werkzame stoffen en hebben daarom de goede papieren voor vervanging van antibiotica. Het enige verschil met veel reguliere medicijnen is de oorsprong van de werkzame stof: natuurlijk in plaats van synthetisch.

In de reguliere geneeskunde zijn verschillende kruidenpreparaten goed onderzocht en bewezen dat ze werkzaam zijn, zoals meidoorn voor hartzwakte (ouderdomshart) en pepermunt en kamille bij darmkrampen. Gebruik van kruidenmengsels in de veehouderij, ook wel fytotherapie genoemd, is op dit moment nog beperkt en onderzoek daar naar is nog veel schaarser.

Met het onderzoek wil Bioconnect een degelijk en wetenschappelijk verantwoord antwoord vinden, objectief, reproduceerbaar en publiceerbaar. Hiermee helpt Bioconnect niet alleen de biologische veehouderij vooruit, maar ook de gangbare. Het gebruik van antibiotica in de gangbare veehouderij neemt namelijk sinds 1998 gestaag toe, zo heeft het LEI laten zien op basis van gegevens uit het Bedrijven-Informatienet.

Het onderzoek richt zich op diverse aspecten. Naast experimenten met veelbelovende kruidenmengsels is het noodzakelijk de wet- en regelgeving in kaart te brengen. Als een plant als geneesmiddel ingezet wordt, hoort dat middel namelijk officieel geregistreerd te worden als diergeneesmiddel met een registratiedossier. Invullen van zo'n dossier, met alle bijbehorende testen, kost zo ettelijke miljoenen. De farmaceutische industrie heeft weinig interesse om zo'n dossier te maken voor kruiden, omdat er geen patenten op aangevraagd kunnen worden.

Verder wil Bioconnect bekijken hoe de faculteit Diergeneeskunde en de farmaceutische industrie geïnteresseerd kunnen worden een bijdrage te leveren.

bron: Bio update, 02/05/2006

NL - Biologische leerwerkboerderij levert eerste gediplomeerden af

Op biologische leerwerkboerderij De Wattering in Alphen a/d Maas (Gld) hebben de eerste 2 leerlingen hun diploma kunnen behalen. De twee leerlingen mogen zich nu officieel assistentmedewerker voedsel-, groen- en dierverzorging noemen. De biologische varkenshouderij biedt leerwerktrajecten aan voor mensen die vanwege een verstandelijke beperking of sociaal-

emotionele problemen niet voldoende houvast hebben in het reguliere onderwijs. De Wettering is een erkend opleidingsbedrijf dat samenwerkt met opleidingscentrum Helicon in Nijmegen. In Nederland zijn nog niet veel van dit soort boerderijen te vinden. De landelijke stichting Landbouwzorg is echter bezig om deze manier van praktijkgericht onderwijs te promoten. Meer informatie over De Wettering is te vinden op de website www.zorgboeren.nl.

Bron: De Gelderlander, geknipt uit agriholland.nl, 04/05/2006

NL - Prijsexperiment van start

Vrijdag 28 april gaf minister Cees Veerman van LNV het startsein voor het Prijsexperiment Biologisch. In totaal doen 42 winkels verdeeld over 10 formules mee aan de prijsproef. De consument kan 4 maanden lang profiteren van lagere prijzen voor tientallen producten. Biologica heeft in reacties op RTL Nieuws en Business News Radio aangegeven dat het prijsexperiment nuttig kan zijn voor marketeers om te bepalen waar het omslagpunt ligt bij diverse producten om meer te verkopen. Tegelijkertijd waarschuwt Biologica ervoor dat het niet mag leiden tot een prijzenslag voor bio-producten. 'Goede voeding heeft zijn prijs' is een uitspraak van minister Cees Veerman van LNV. Biologica zal derhalve vooral blijven inzetten op echte eerlijke prijzen door verrekening van alle maatschappelijke kosten die aan landbouwproducten verbonden zijn. Verder roept Biologica (supermarkt)ondernemers op tot meer creativiteit door het verhaal achter biologisch beter te verkopen onder andere door de producten bij elkaar te zetten in de winkel en vooral voor kwaliteit te gaan.

bron: Bio update, 02/05/2006

NL - Prijzenslag biologisch op komst?

De 72 Natuurwinkels in Nederland verlagen in het najaar de prijzen van de meest verkochte producten, zoals brood, zuivel, eieren en enkele groenten en fruit. De prijs sluit dan aan bij die van producten van AH Biologisch.

Dat meldt NRC Handelsblad. De actie is een voorbode van een hevige concurrentiestrijd, nu het experiment met Ekoplaza in Haarlem is geslaagd. Initiatiefnemer Jos Kamphuys van die biologische supermarkt wil dit jaar nog vier van die winkels met acht- tot tienduizend artikelen openen.

De opmars van biologisch stokt volgens veel onderzoeken op de prijs van de producten. De prijzenslag moet dus duidelijk maken wat de positie is van biologisch.

Daar komt bij dat het ministerie van landbouw een experiment begint om te bekijken of lagere prijzen inderdaad tot meer aankopen leiden. De proef heeft bij tientallen winkels plaats, onder meer bij twaalf vestigingen van Albert Heijn.

Bron: nrc / agrarisch dagblad, geknipt uit Biofood Online, 27/04/2006

NL - Natuurwinkels ontkennen prijzenslag

Directeur Maarten Rijninks van de Natuurvoedings Winkel Organisatie NWO ontkent dat er een prijzenslag gaande is tussen Albert Heijn, Ekoplaza en natuurvoedingswinkels. Wel hebben enkele franchisenemers die pal naast een supermarkt zitten een aantal producten in prijs verlaagd en zijn er ieder kwartaal drie producten in de aanbieding voor leden van Natuurmonumenten. "Maar dat is om de leden van Natuurmonumenten een keer binnen te krijgen, niet om een prijzenslag aan te gaan, want die verliezen we toch", zegt Rijninks. De winkelketen heeft het afgelopen jaar een groei van 5 procent gehad, zonder prijsverlagingen. De directeur zegt dat het een bewijs is dat groei op alleen kwaliteit en service mogelijk is.

bron: www.zibb.nl, geknipt uit: biofood online, 27/04/2006

NL - Biemelk en -gehakt in de aanbieding

Melk, gehakt en zeven andere producten, die op dier- en natuurvriendelijke wijze zijn geproduceerd, gaan bij wijze van proef in de aanbieding. De proef wordt gehouden in 43 supermarkten in tien plaatsen verspreid over het land. Het experiment moet uitwijzen of de prijs van invloed is op de verkoop van biologische producten.

Die blijft nu achter bij de gestelde doelen. Consumenten zouden de vaak wat duurdere biojam en -groenten vanwege de prijs laten liggen en kiezen voor de 'gewone' waar, zo wordt geregeld betoogd. De prijsverschillen tussen 'bio' en 'gewoon' zijn soms best groot. Zo kost een 3-kilozak bio-aardappel ongeveer 1 euro meer dan de gewone piepers (1,99 euro). Een kilo gehakt van biorunderen is zelfs twee keer zo duur: 10,29 euro tegenover 4,99 euro voor een kilo van het 'reguliere' rundergehakt. Bij wijze van proef wordt dat prijsverschil op een beperkt aantal plaatsen tijdelijk kleiner gemaakt. Om goed te onderzoeken welke invloed de prijs heeft, zal de prijsverlaging voor de bioproducten per plaats verschillend zijn, legt een woordvoerder van het ministerie van Landbouw uit. Op die manier kan gelijktijdig worden bekeken of consumenten bereid zijn iets meer voor de biowaar te betalen en hoeveel meer dat dan mag zijn.

Bron: Biofood online, 03/05/2006

NL - Subsidie voor biologische certificering

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) vergoedt van 2006 tot 2011 de certificeringskosten van Skal, de organisatie die toezicht houdt op de biologische landbouw.

Alle biologische boeren, die aangesloten zijn bij Skal, komen in aanmerking voor deze jaarlijkse vergoeding. De certificering kost in 2006 EUR 650,- en wordt volledig vergoed. Als een biologische boer zich voor het eerst aansluit bij Skal, worden ook (eenmalig) de aansluitkosten vergoed. De minister wil met deze subsidie de maatschappelijke waardering uitdrukken voor de bijdragen die biologische ondernemers leveren aan een goede kwaliteit van het milieu, dierenwelzijn en landelijk gebied. Bron: www.minlnv.nl

Bron: Biofood online, 03/05/2006

NL - 'Biologische sector veronachtzaamt kwaliteitsimago'

De slogan 'Biologisch, eigenlijk heel logisch' waarmee de biologische sector de afgelopen jaren heeft geprobeerd om af te komen van het geitenwollensokkenimago, is haar doel voorbij geschoten. Er is onvoldoende rekening gehouden met de toenemende vraag naar kwaliteit, vindt platform Biologica. Directeur Bert van Ruitenbeek gaf onlangs in De Volkskrant aan dat de sector onvoldoende aandacht geeft aan het imago van kwaliteit. Volgens hem is dat in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië wel gebeurd, waardoor ketens en supermarkten daar wel in staat zijn biologische voeding te verkopen met een imago van kwaliteit, authenticiteit en 'lekker eten.' Volgens Van Ruitenbeek leggen Nederlandse supermarkten te veel de nadruk op prijs. Hij noemt het een misvatting dat meer biologisch wordt gekocht als de prijs laag is, en denkt dat men bereid is juist meer te betalen voor een betere smaak. Volgens recente cijfers van Biologica steeg de omzet van biologische voeding in 2005 met 1,4 procent. Deze toename kwam vooral voor rekening van natuurvoedingszaken. Supermarkten zagen de omzet in biologisch juist met 2,6 procent afnemen. Het marktaandeel voor biologische producten is 2 procent is, en voor versproducten 3 procent. Zie ook: www.zibb.nl

Bron: Biofood online, 03/05/2006

FR - AMPHORE : 10ème édition du concours national

La 10ème édition du Concours National des Vins issus de Raisins de l'Agriculture Biologique aura lieu lundi 29 mai 2006 à 9h30 à l'Hôtel de Castiglione, 40, rue du Faubourg St Honoré 75008 PARIS. Cette année encore, le Concours National des Vins issus de Raisins de l'Agriculture Biologique s'organisera autour de 3 sections distinctes : les vins en conversion de 3ème année, les vins certifiés "issus de l'agriculture biologique", les vins étrangers.

Les jurés et les producteurs souhaitant participer peuvent demander des formulaires d'inscription à AMPHORE.

Meer info: Amphore75@tiscali.fr

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

D - Biologische landbouw is actieve klimaatbescherming

De biologische landbouw gebruikt drie keer minder energie dan de gangbare landbouw en is onder andere daardoor een vorm van actieve klimaatbescherming. Dat is de uitkomst van het symposium 'Klimawandel und Biolandbau' dat gehouden werd in maart 2006. Op het symposium bleek dat de biologische landbouw kan bijdragen aan het verminderen van het broeikas effect door in hoge mate CO2 uit de lucht te binden en 60% minder CO2 te emitteren.

Wetenschapper Gerhard Berz stelt dat de technieken om CO2 te binden bekend zijn, alleen moeten ze nog worden ingezet. Een van deze technieken is de in de biologische landbouw gebruikte grondbewerkingstechniek, waarbij het hogere gehalte aan humus belangrijk is voor CO2-binding.

Bron: Bio-Markt.info, geknipt uit agriholland.nl, 26/04/2006

Oostenrijk - Oostenrijk verbiedt transgeen koolzaad

Oostenrijk verbiedt het in verkeer brengen van de koolzaadlijn GT73 van zaadproducent Monsanto. De minister van gezondheid Maria Rauch-Kallat heeft een verordening afgekondigd tegen de invoer van het koolzaad, dat in de Europese Unie wel is toegestaan. De koolzaadvariant is resistent gemaakt tegen bestrijdingsmiddelen met glyfosaat als werkzame stof. De Europese Commissie heeft in augustus vorig jaar het koolzaad expliciet toegestaan nadat Monsanto in Nederland een vergunning had aangevraagd. De Oostenrijkse minister is vooral bezorgd over de uitkruising van het zaad naar gangbare gewassen. Oostenrijkse onderzoekers concluderen dat het aannemelijk is dat transgene koolzaadplanten op den duur ook in het wild hun weg vinden. Monsanto wil het koolzaad op de markt brengen voor verwerking in veevoer of bij industriële verwerking.

Bron: www.zibb.nl, geknipt uit Biofood online, 03/05/2006

Oostenrijk - Demeter: l'union autrichienne décide des directives pour le vin

Selon Demeter, les directives que l'union autrichienne a décidées pour le vin sont parmi les plus sévères au monde. Demeter a fixé de nouveaux critères qui vont à contre-courant des vins "synthétiques", de plus en plus répandus.

Pour une étude à long terme de la Washington State University, on a cultivé des raisins de manière bio. Résultat : le vin ainsi obtenu associe en parfaite harmonie extrait, fruit, acide, alcool et tannin. Six exploitations viticoles sont actuellement contrôlées selon les directives de Demeter. Dix autres exploitations se trouvent en phase de reconversion (3 ans).

Meer info: www.demeter.at/presse.htm

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

IT - Ouverture du premier supermarché Naturasi dans le midi

NaturaSi nous informe que son premier point de vente dans le Sud de l'Italie s'est ouvert à Palerme les 31 mars et 1er avril. Le " Sviluppo Italia " (l'agence nationale pour le développement des affaires) a contribué à cette ouverture. Le magasin propose plus de 4000 produits sur une surface d'environ 250 m². NaturaSi occupe la première place parmi les distributeurs de produits bio en Italie avec 44 points de vente en franchise. Mais jusqu'à présent, les supermarchés étaient surtout concentrés dans le Nord et le Centre du Pays. Fondée à Vérone/Italie en 1993, l'entreprise s'est étendue en 2000 vers l'Espagne. Elle compte désormais 4 magasins à Madrid, la capitale espagnole. Meer info: www.naturasi.com

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

Bosnië-Herzegovina - Biologisch aardbeienproject creëert werkgelegenheid in Bosnië

In Mei verwacht Eosta de eerste biologisch geteelde aardbeien van een project zo'n 100 kilometer van Sarajevo. Eosta participeert in dit aardbeienproject door te adviseren en te begeleiden op gebieden zoals teeltomstandigheden, handelsfinanciering en afzetmogelijkheden. De ontwikkeling van biologische landbouw in Bosnië-Herzegovina levert een waardevolle bijdrage aan het verbeteren van de huidige levensstandaard. Met name voor de biologische sector zijn er goede mogelijkheden: het land heeft klimatologische voordelen en de lucht- en bodemverontreiniging zijn minimaal als gevolg van ontbrekende industrie.

Een direct effect van de ontwikkeling in de sector is de toename van werkgelegenheid. Door structurele kennisoverdracht wordt een stevige basis gelegd voor de lange termijn toekomst van de biologische landbouw. Tegelijkertijd draagt de ontwikkeling bij aan de voorbereiding op de integratie bij de EU.

bron: nieuwsbrief Eosta, 26/04/2006

ES - Les surfaces bio se multiplient

En 2005, les surfaces bio sont passées en Espagne à 807.569 ha, soit une croissance de 10%. Le nombre des transformateurs a augmenté de 8 %. Les entreprises de transformation industrielle sont passées à 2002. C'est ce que nous indique le Ministère pour l'Agriculture, la Pêche et l'Alimentation (MAPA). Parmi les transformateurs, 14 % se consacrent au traitement et au conditionnement de produits horticoles et 12 % sont des caves à vin et mettent en bouteilles vin et mousseux. La Ministre Eleno Espinosa constate que 72 % des consommateurs espagnols ont déjà entendu parler d'aliments bio. C'est ce que révèle une étude menée par le service de surveillance de la consommation et de la mise sur le marché attaché au ministère. Les consommateurs associent les aliments bio aux produits naturels, fabriqués sans aucun additif, colorant ou pesticide. Davantage d'informations <http://www.mapa.es/gabinete/nota.asp?codi=3803_AH150206>

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

ES - Projet de loi pour l'agriculture bio au pays basque

Fin février, le gouvernement basque a voté un projet de loi qui se trouve maintenant en délibération au parlement basque. Ce projet a été conçu avec l'accord de tous ceux qu'il concerne: les propriétaires d'entreprises, les transformateurs, les vendeurs, les importateurs et les organisations de consommateurs. Il prévoit même l'établissement d'un conseil de contrôle (Consejo Regulador). La loi devrait entraîner une augmentation de la demande en aliments bio. On espère que la part bio

représentera 20 % d'ici 2020. Fin 2005, 136 fabricants, 47 transformateurs, 1 importateur et 3 vendeurs étaient enregistrés au Pays Basque. La surface cultivée en bio ne couvrait que 1049 ha. En savoir davantage <<http://www.agroinformacion.com/leer-noticia.aspx?not=28127>>

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

VS - La plus grande entreprise d'aliments naturelle au monde

Whole Foods compte plus de 181 supermarchés aux USA, au Canada et en Grande-Bretagne. En 1991, l'entreprise est cotée en bourse : elle a commencé avec juste 10 magasins, 1100 employés et des actions d'une valeur de USD 4,25. Maintenant, Whole Foods compte près de 40.000 employés et une de ses actions vaut USD 65. L'année financière s'est terminée en septembre dernier avec un chiffre d'affaires de USD 4,7 milliards et un gain de USD 136 millions. MercuryNews.com nous révèlent son objectif pour 2010 : un chiffre d'affaires de 12 milliards de dollars.

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

Afrique - une meilleure organisation du bio

Chido Makunike, le nouveau coordinateur de l'IFOAM en Afrique a annoncé la création d'un bulletin d'information du " Africa Organic Service Center ". L' Africa Organic Newsletter paraîtra une fois par mois. Comme le fait déjà l'IFOAM sur Internet dans ses pages africaines, le bulletin informera sur les manifestations, les divers ateliers et événements dans le domaine du bio. Pour informer un public le plus large possible, l'IFOAM veut étendre ses contacts en Afrique. Son rôle sera l'échange des informations entre l'organisme de coordination mondial des mouvements bio et les actifs sur place. Makunike espère que les nouveaux contacts rendront l'IFOAM plus familière aux acteurs africains.

Kontakt: Africa Organic Service Center, B.P. 45603 Fann, Dakar, Senegal, Tel/Fax + 22 1.86 74 02 1, Mobil: + 22 1.4 55 22 16, cmakunike@ifoam.org <<mailto:cmakunike@ifoam.org>>

Bron: Du sol à la Table, mail info n. 99, 28/04/2006

Indië - Biologisch katoen presteert beter dan BT-katoen

Volgens een bericht uit de Daily News en Analysis India lijkt het erop dat de voordelen van biologische katoen groter zijn dan die van de gewone BT-katoen. Uit vergelijkend onderzoek van het Centre for Sustainable Agriculture bleek dat de productiekosten van BT-katoen in het Indiase Kharif 67% boven die van de bio-katoen lagen, waarbij de opbrengsten van de biologische katoen echter 37% minder waren. Duidelijk is dat de beloftes in de reclame van de producenten van BT-katoen niet ingevuld worden. Afgezien hiervan zijn de risico's hoog die aan de teelt van BT-katoen verbonden zijn en onvoorspelbaar.

zie ook: www.dnaindia.com

Bron: Biofood online, 27/04/2006

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be. Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname

doorgestuurd worden aan petra.tas@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1800 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden en uitschrijven kan via de website: surf naar www.bioforum.be/nieuwsbrief.asp of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be.

Oude nummers kunnen opgevraagd worden bij mijnvraag@biotheek.be.